

10/7/17

Ιστορικό μυθιστόρημα

Νίκος Σεπετζόγλου, *Κουβάδες*, 2017, φλούδες κατεργασμένου ξύλου, κλωστή, χειροποίητα καρφιά και λαδομπογιά, 40 x 35 x 35 εκ. (περ. έκαστος)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΠΕΚΑΣ, *Μαύρο Φυλαχτό, Από το Σούλι ως τους Κορφούς*, εκδόσεις Ψυχογιός, σελ. 448

Τέταρτο βιβλίο για τον πεζογράφο Βαγγέλη Μπέκα. Μετά από δύο δυστοπίες, ή, μυθιστορήματα κοινωνικής φαντασίας κι ένα πολιτικό-αστυνομικό (*Οι αισιόδοξοι*, Γαβρηλίδης, 2014), επανεμφανίζεται μ' ένα μυθιστόρημα ιστορικό και συνάμα μυστηρίου (μιας και ο όρος *αστυνομικό* βαίνει προς κατάχρηση). Η ιστορικότητα του *Μαύρου Φυλαχτού* έγκειται στο ότι διαδραματίζεται στο Σούλι (και δευτερευόντως στην Κέρκυρα –Κορφοί εκείνη την εποχή). Η ιστορία ξεκινά το 1797, ταυτόχρονα με τις πρώτες εχθροπραξίες των Σουλιωτών με τον Αλή Πασά, με μια σκηνή-χαστούκι, όπου ένας Σουλιώτης ράβει μέσα σε σάκο την άπιστη σύζυγό του και τη ρίχνει στον γκρεμό.

Βασικός ήρωας (για την ακρίβεια: αντι-ήρωας) και αφηγητής ο Μάρκος, ο μόνος από τους Σουλιώτες που έχει λάβει μια στοιχειώδη μόρφωση. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο θα αποσταλεί από το κονκλάβιο των Σουλιωτών οπλαρχηγών, παρά τους καθηλωτικούς του φόβους που τους κρύβει επιμελώς απ' όλους, ως κατάσκοπος στην Κέρκυρα. Εκεί θα έρθει σε επαφή με τον δυτικό πολιτισμό και τις ιδέες της γαλλικής επανάστασης, ενώ θα γνωρίσει και τα πρώτα έντονα ερωτικά σκιρτήματα. Ταυτόχρονα, η αδερφή του βρίσκεται σκοτωμένη και ο σουλιωτικός νόμος της βεντέτας ορθώνεται μπροστά του αμείλικτος: για κάθε γυναίκα που δολοφονείται πρέπει να σκοτωθούν τέσσερις άντρες από τη φατριά του φονιά. Η κορύφωση του σασπένς και του ερωτικού δράματος θα έρθει ταυτόχρονα με τη σκληρή πολιορκία και κατάρρευση του Σουλίου από τον Αλή Πασά και τους συμμάχους του.

Ιστορία αίματος, αντεκδικήσεων, ηθικών αδιεξόδων και ζητημάτων τιμής, κρατάει τον αναγνώστη σε διαρκή εγρήγορση με τον ρυθμό του. Μυθιστόρημα πολύ καλά ζυγισμένο. Γλώσσα επινοημένη, αντλεί από την εποχή, δεν είναι διόλου κουραστική και μας παρέχει πληροφορίες για την περίοδο. Πετυχημένη συνύπαρξη ιστορικά υπαρκτών προσωπικοτήτων (Τζαβέλας, Μπότσαρης κ.α.) και επινοημένων χαρακτήρων – θα εξαιρούσα την παρουσία του Περραιβού, όχι επειδή δεν είναι εύστοχα σκιαγραφημένος αλλά περισσότερο επειδή η παρουσία του είναι άκρως διευκολυντική για την πλοκή, είναι ο χαρακτήρας-“παράθυρο” στον κόσμο του βασικού ήρωα. Αξιοπρόσεκτη περίπτωση, λοιπόν, το *Μαύρο φυλαχτό*, παράδειγμα μυθοπλασίας που παραμένει συνεπής στα ιστορικά στοιχεία, δίχως να υπολείπεται σε επινοητικότητα.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΚΟΥΜΑΣΙΔΗΣ